

DUM č. 18 v sadě

9. Zsv-1 Opakování k maturitě ze ZSV

Autor: Zdeňka Vašíňová

Datum: 20.05.2014

Ročník: maturitní ročníky

Anotace DUMu: Studijní materiál má podobu pracovních listů a je určen studentům posledních ročníků k maturitnímu opakování základních pojmů a autorů z oblasti psychologie osobnosti.

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OSOBNOST A JEJÍ VLASTNOSTI

Úkol č. I: Formou brainstormingu (skupinová technika zaměřená na vytvoření co největšího počtu pojmů na dané téma) vymyslete slova na níže uvedená témata:

↑

← seberegulační vlastnosti →

↓

↑

← inteligence →

↓

↑

← charakter →

↓

↑

← motivace →

↓

Úkol č. II: Určete, o jaké psychické vlastnosti osobnosti jde:

- a) Jde o vlastnosti osobnosti, které jsou předpokladem pro úspěšné vykonávání určité činnosti. U různých lidí při stejných vnějších podmínkách ukazují rozdíl v kvalitě, rychlosti a snadnosti osvojení si určitého výkonu.
- b) Je to souhrn psychických vlastností osobnosti, které se projevují v jejím chování a jednání k ostatním lidem, k práci, k přírodě i k sobě samému. Formuje se především působením výchovy.
- c) Jde o soubor především vrozených psychických vlastností, které určují dynamiku celého prožívání a chování osobnosti. Projevuje se zejména způsobem reagování člověka.
- d) Schopnost učit se ze zkušenosti, přizpůsobit se, řešit nové problémy, používat symboly, myslet, usuzovat, hodnotit a orientovat se v nových situacích na základě určování podstatných souvislostí a vztahů.
- e) Jsou to sklony člověka reagovat ustáleným způsobem na předměty, osoby a situace. Odrážejí hodnotící vztah člověka k určité skutečnosti.

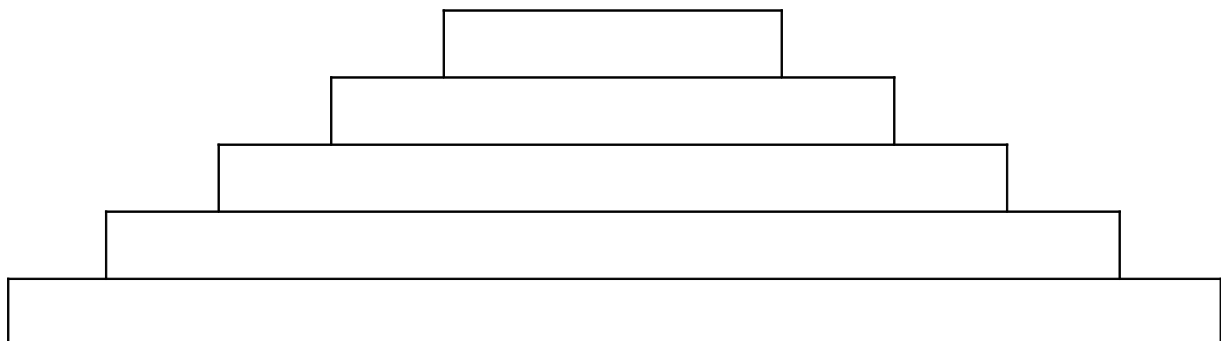
Úkol č. III: Doplněte typ temperamentu podle Hippokratovy koncepce:

Charakteristika	Typ temperamentu
vážný, svědomitý, zodpovědný, často bojácný, skleslý	
čilý, veselý, společenský, nestálý	
rychlý, samostatný, dráždivý, vzteklý, vznětlivý	
klidný až lhostejný, netečný, pomalý	

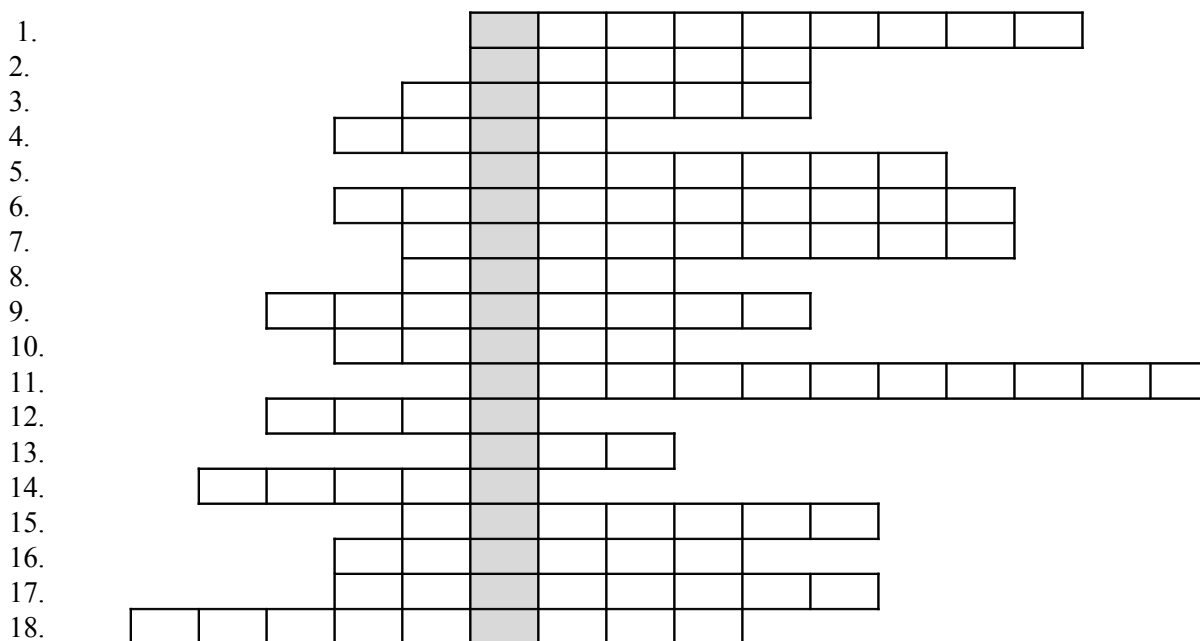
Úkol č. IV: Odpovězte na otázky:

1. Co jsou stádia morálního usuzování podle L. Kohlberga?
2. Jakou typologii osobnosti vytvořil E. Kretschmer?
3. Kteří psychologové se zabývali teoriemi temperamentu? Uveďte 3 jména.
4. Co jsou tzv. introgení a exogení teorie osobnosti? Uveďte příklady.
5. Co patří k tzv. projektivním metodám zkoumání osobnosti?
6. Jaké další metody zkoumání osobnosti znáte?

Úkol č. V: Doplněte hierarchii potřeb podle Abrahama Maslowa:

Úkol č. VI: Tajenka skrývá jméno ruského psychologa a lékaře:

Legenda:

1. Člověk zaměřený do svého nitra, plachý, nejistý, málo průbojný, s hlubokými city.
2. Vrozené předpoklady pro rozvoj schopností.
3. Vysoce rozvinutá úroveň schopností umožňující dosáhnout v určité oblasti nadprůměrných výkonů.
4. Příjmení psychologa, který položil základ dělení temperamentu v závislosti na přístupu k okolnímu světu – introverze, extroverze.
5. Stav nedostatku (nadbytku) něčeho, co nás vede k činnostem, kterými tento stav uspokojujeme.
6. Cizím slovem „tvořivost“ člověka.
7. U modelu osobnosti opak „lability“.
8. Tělesná tekutina související se sangvinikem.
9. Učením osvojený poznatek.
10. Opakováním získaný sklon k vykonávání určité činnosti.
11. Soubor schopností sloužících k poznávání a řešení problémů; schopnost učit se a používat naučené.
12. Tělesná tekutina související s cholerikem.
13. Vrozené nutkání; někdy bývá označováno jako instinkt.
14. Organizace v ČR, která sdružuje lidi s vysoce nadprůměrným IQ.
15. Systém morální kontroly a autoregulace (vnitřní hlas).
16. Velmi vysoce rozvinutý souhrn schopností, který umožňuje člověku dosáhnout vynikajících výkonů v určité činnosti.
17. Souhrn vlastností, procesů, stavů, návyků, postojů atd., které tvoří celistvou strukturu konkrétního člověka.
18. Člověk zaměřený na vnější svět, společenský, otevřený.

Úkol č. VII: Najděte správná řešení. Může být více nebo méně než 1 možnost.

1. Osobnost:

- a) cholera je stejná jako u Pavlova slabého typu nervové soustavy
- b) je podle C. G. Junga ovlivněna hlavně libidem
- c) zkoumá ji Eysenckův osobnostní dotazník

2. Ego:

- a) je vnější a poslední vrstva osobnosti
- b) je to souhrn skrytých pudů
- c) může onemocnět neurózou

3. Morálka:

- a) nesouvisí s charakterem
- b) projevuje se v archetypech
- c) její stadia rozvoje popsal Hippokratés

4. Behaviorismus:

- a) vysvětluje osobnost jako výsledek vrozených pudů
- b) klade velký důraz na prostředí a výchovu člověka
- c) patří k exogenním teoriím osobnosti.

Zdroje:

*DVOŘÁK, J. a kol. Odmaturuj ze společenských věd. Brno: DIDACTIS, 2009.
ISBN 978-80-7358-122-0.*

*GILLERNOVÁ, I. - MALOTÍNOVÁ, M. Psychologie pro SŠ. Praha: SPN, 1992.
ISBN 80-04-26651-7.*

*HARTL, P. – HARTLOVÁ, H. Psychologický slovník. Praha: Portál, 2000.
ISBN 80-7178-303-X.*

HELUS, Z. Psychologie. Praha: FORTUNA, 1995. ISBN 80-7168-406-6.

Řešení úkolů:

získají pedagogové na adrese vasinova@gml.cz